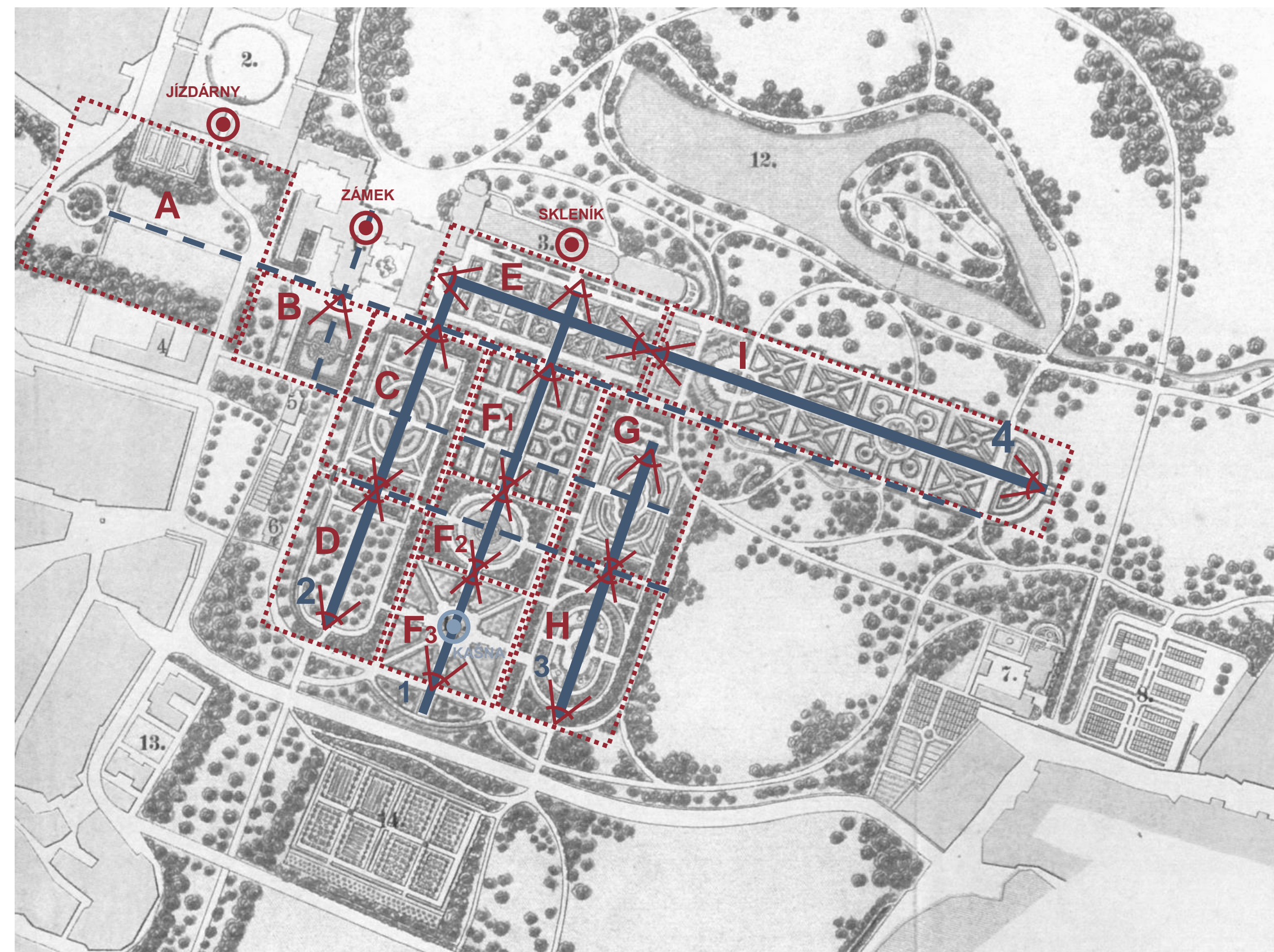

ANALÝZA KOMPOZICE A POUŽITÍ KVĚTINOVÝCH PRVKŮ V MODELOVÝCH OBJEKTECH PAMÁTEK ZAHRADNÍHO UMĚNÍ: ZÁMECKÁ ZAHRADA, LEDNICE

ANALÝZA KOMPOZICE

- Kompoziční oddělení:
- A Prostor před jízdárnami
 - B Prostor mezi farou a kostelem
 - C Perenetum
 - D Arboretum
 - E Parter
 - F1 Nová růžovna
 - F2 Bosket středový
 - F3 Bosket s Benátskou kašnou
 - G Stará růžovna
 - H Pinetum
 - I Dolní parter

- Kompoziční osa hlavní
- - - Kompoziční osa vedlejší
- ↗ Významné výhledy
- ⊙ Dominantní technický prvek
- ⊙ Dominantní technický vodní prvek

Prvním plánem parteru u zámku v Lednici je návrh od Micheliho z roku 1904. Kompozice celého parteru byla navržena jako výrazně osová. Hlavní kompoziční osy prochází těžištěm kompozice, jsou na nich umístěny významné výhledy a propojují jednotlivá oddělení nebo pododdělení. Samotná kompoziční oddělení se vyznačují svou vlastní osobostí, navazující na osy hlavní, které dále programově rozvíjejí.

Detailně je analyzováno zastoupení květinových prvků v kompozičním oddělení Parter (E) a oddělení Dolní parter (I), které bylo pravděpodobně částečně realizováno a na Parter (E) kompozičně navazuje. Plocha podléhala poměrně častým změnám ve svém vývoji a odrazilo se to i ve změnách v použití květin.

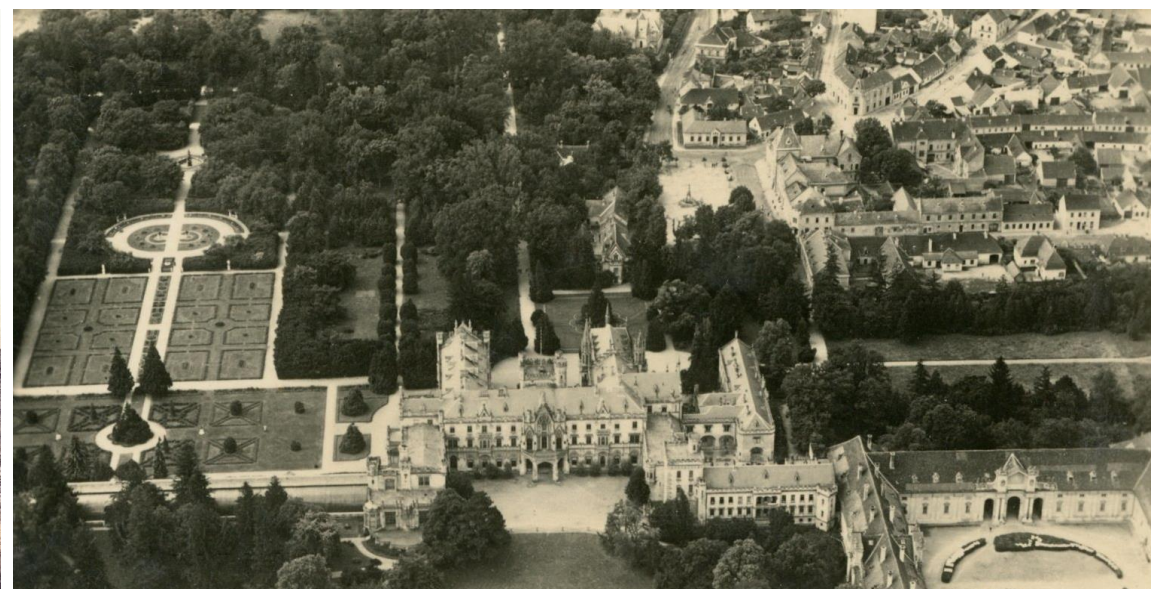
- Detailně řešená část vybraného kompozičního oddělení
- Kompoziční osa vnitřního členění bosketů vybraných kompozičních oddělení
- Kompoziční uzel

Obr. 1: Analýza kompozice formální zahrady v Lednici. Návrh Vincenza Micheliho z roku 1904. Zdroj: Witzany, 1907. Podklad pro potřeby analýzy upraven autory.

Obr. 2: Stav parteru před založením nové formální kompozice navržené Michelim z roku 1904. Zdroj: osobní archiv Kuččířkové.

Obr. 3: Letecký snímek formální zámecké zahrady v Lednici zachycuje stav objektu přibližně na začátku 40. let. Historická pohlednice. Zdroj: http://akon.onb.ac.at/#center=u2ewv7gb5k7&zoom=14&id=AKON_AK069_391.

Obr. 4: Obdélníkové záhony s *Picea pungens* uprostřed, umístěné na vedlejší kompoziční ose v mlátové cestě před skleníkem. Pravděpodobně konec 19. až začátek 20. století. Zdroj: Leporelo, osobní archiv Kuččířkové.

Obr. 10: Trvalkové rabato podél kompoziční osy ve směru západ – východ s výsadbou rododendronů v kompozičním oddělení Parter (E) na začátku 20. století. Zdroj: Schneider, 1910.

Obr. 11: Pohled na realizovanou terasu Dolního parteru (I) pod zárubní zdí s kulovitými dřevinami a květinovými záhony. V pozadí, na horním Parteru (E) je patrný tvarovaný plot. Zdroj: Schneider, 1910.

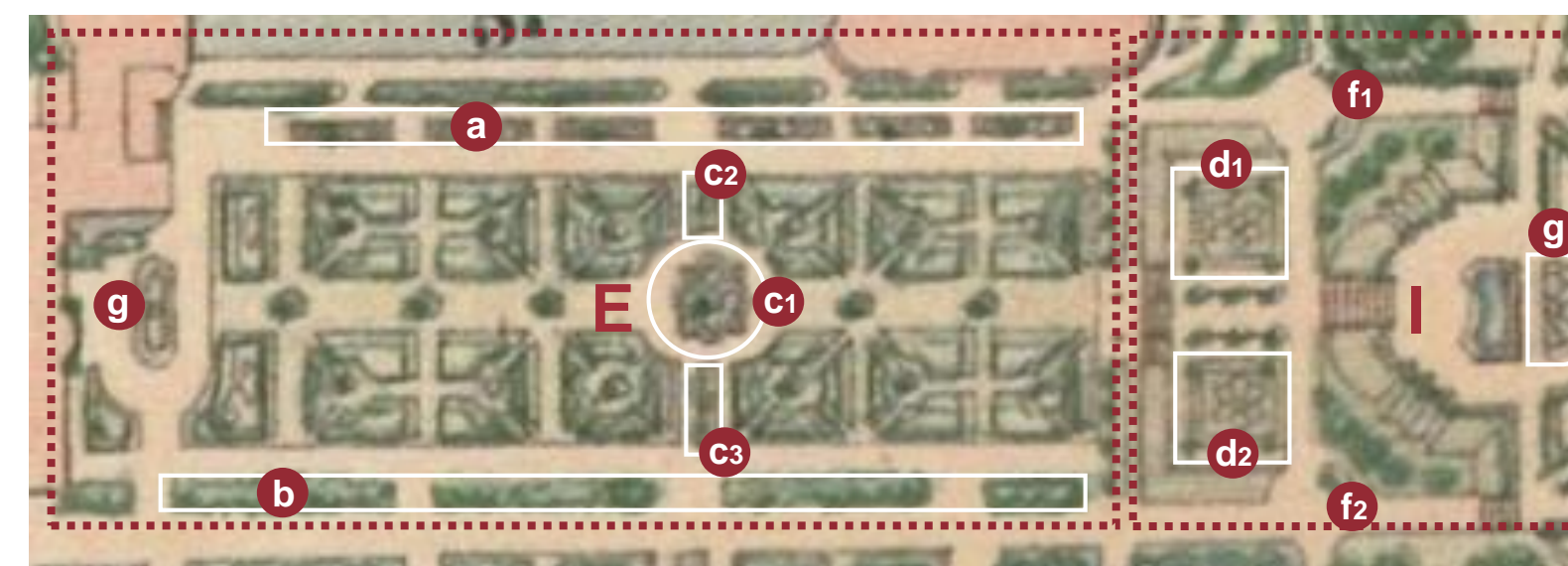

Obr. 12: Pohlednice ukazuje zakrytí skleníku od jižní strany souvislou tvarovanou liniovou výsadbou dřevin s vyššími akcenty u portálů skleníku s přesadbou trvalek. Přibližně rok 1925. Zdroj: osobní archiv Kuččířkové.

Obr. 13: Souvislý porost dřevin podél skleníku je odstraněn. V úzkém travnatém pásu jsou patrné dřeviny na kmínku. V mlátové cestě dožívající *Picea glauca* – pozůstatek původních záhonů. Zdroj: osobní archiv Kuččířkové.

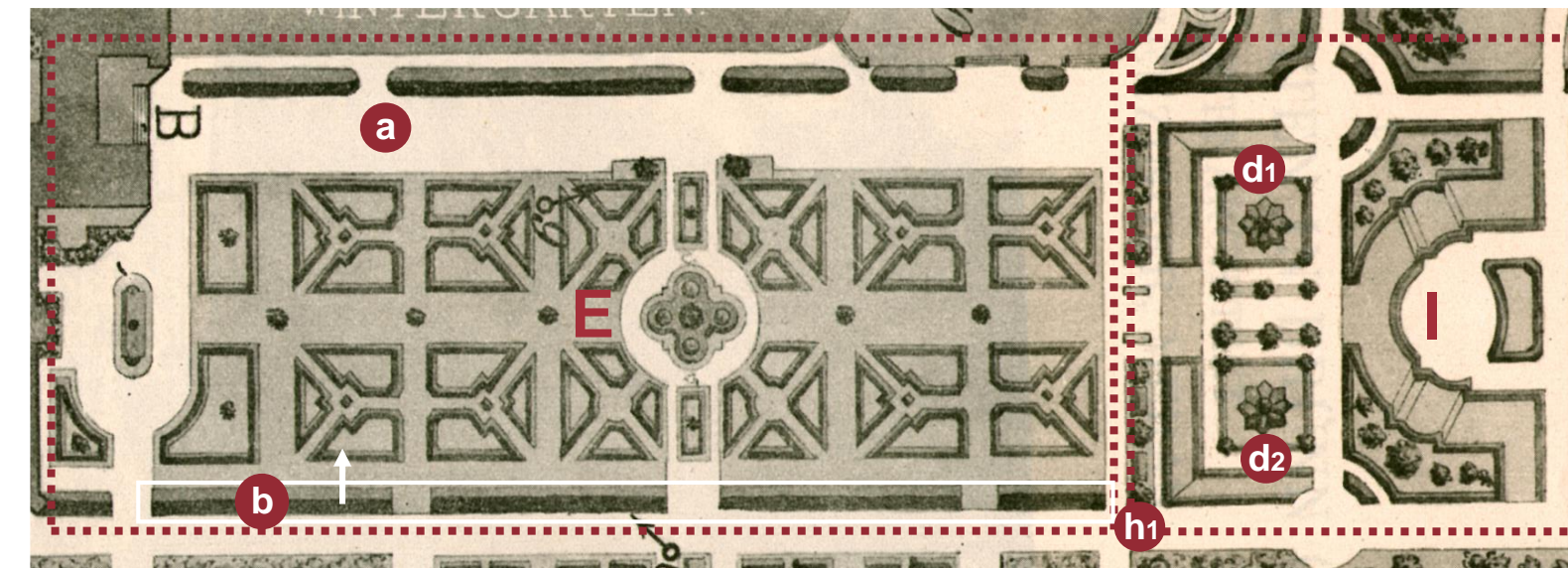
ANALÝZA POUŽITÍ KVĚTINOVÝCH PRVKŮ VYBRANÉHO KOMPOZIČNÍHO ODDĚLENÍ E, I

1904

Kompoziční oddělení Parter (E) bylo pravděpodobně realizováno podle zobrazeného plánu Micheliho z roku 1904, později se jeho řešení zjednodušilo. U kompozičního oddělení Dolní parter (I) byla pravděpodobně realizována pouze zobrazená část. V obou odděleních se nacházely květinové prvky: (a) rozsáhlé záhony s jehlanovitými dřevinami na podélné vedlejší kompoziční ose u skleníku, umístěné v cestě; jejich realizaci dokládá Obr. 4; (b) rozsáhlé trvalkové záhony na druhé podélné vedlejší ose, rovněž v cestě; záhon (c1) na hlavní kompoziční ose s centrální jehlanovitou dřevinou uprostřed; záhony (c2) a (c3) původně pravděpodobně bez květin. V dolním parteru byly pravděpodobně realizovány 2 čtvercové záhony (d1) a (d2) a vějířovitý záhon (g) ukončující realizovanou kompozici. Jako záhony s květinami mohly pravděpodobně být navrženy i obloukovité záhony (f1, f2).

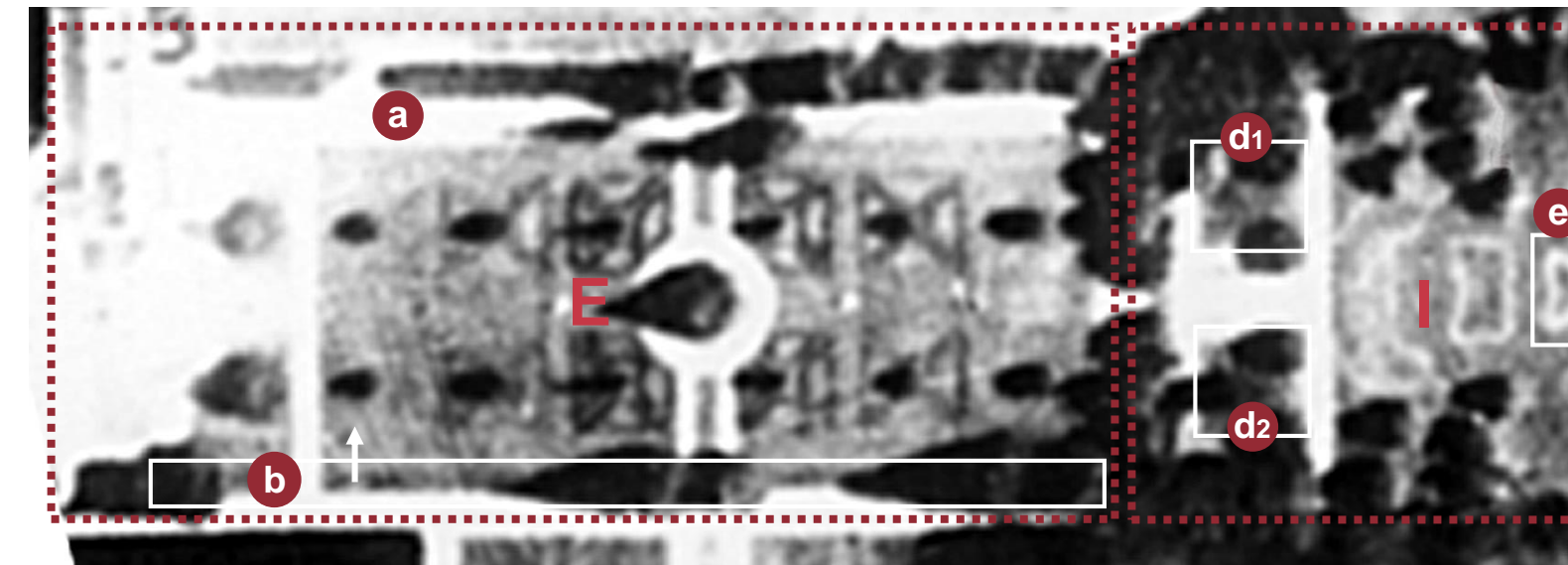
Obr. 5: Zdroj: Witzany, 1907.

1910

V plánu, uveřejněném C. Schneiderem v roce 1910, je kompozice ještě čitelnější. V některých detailech se ale od předchozí, velmi náročné varianty liší. Květinové záhony (a) které byly na plánu Micheliho z roku 1904 v cestě, jsou zrušeny, odstraněny ale nebyly jehličnaté dřeviny (*Picea pungens* 'Argentea'), doloženy na mnoha fotografiích z pozdějšího období. Trvalkové záhony (b) jsou připojeny přímo k busosovému parteru, mezi nimi a busosovým parterem je zrušena cesta. Více zřetelné jsou zde 2 čtvercové záhony (d1) a (d2) na Dolním parteru (I). Květinový záhon v podobě symetrické růžice „květiný“ je umístěn pravděpodobně v travnaté ploše, lemované tvarovaným plůtkem, ve 4 rozích čtverce a v jeho středu jsou jako akcenty zobrazeny bodové výsadby dřevin.

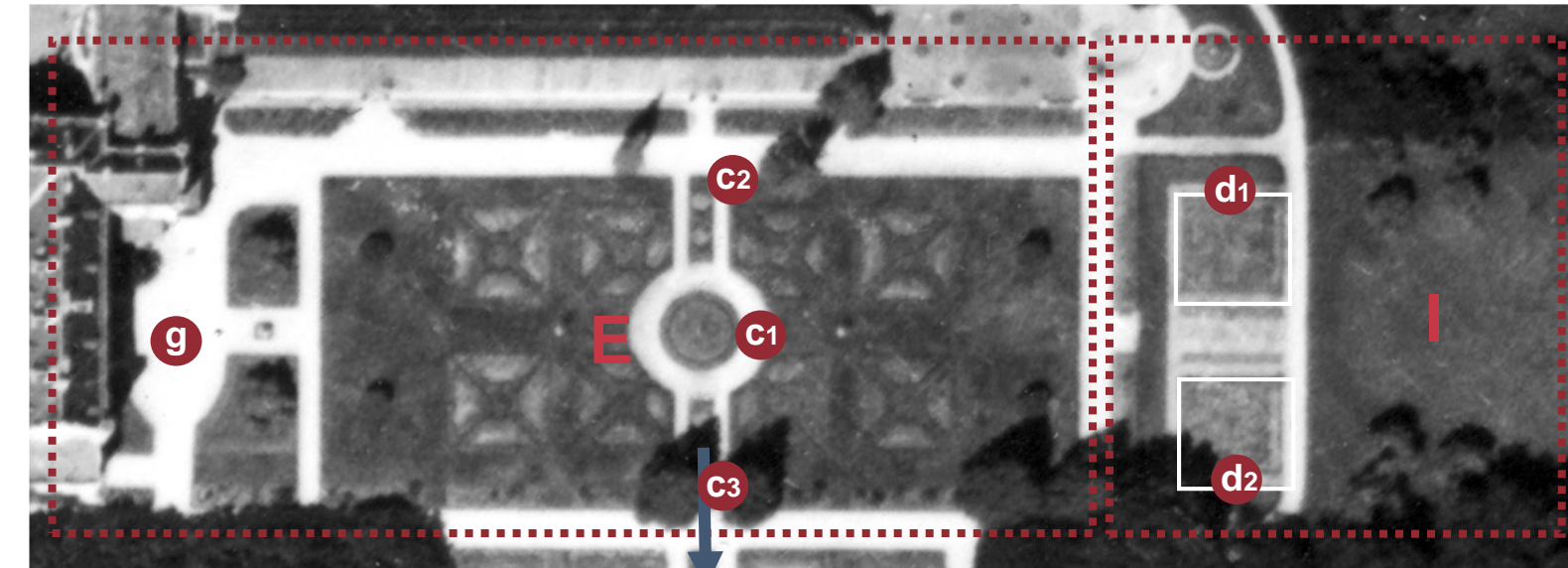
Obr. 6: Zdroj: Schneider, 1910.

1938

Letecký snímek z roku 1938 dokládá situaci na parteru těsně před 2. světovou válkou. Je z něho čitelná realizace zobrazené části Dolního parteru (I). Patrné jsou dva čtvercové záhony (d1, d2) se zbytky dřevin v jejich rozích a obrysy vějířovitého záhonu (e) ukončujícího kompozici Dolního parteru (I). Kvalita leteckého snímku neumožňuje definovat vnitřní kompozici záhonů. Snímek také potvrzuje zrušení záhonů (a) a cesty mezi trvalkovými záhony (b) a busosovým parterem.

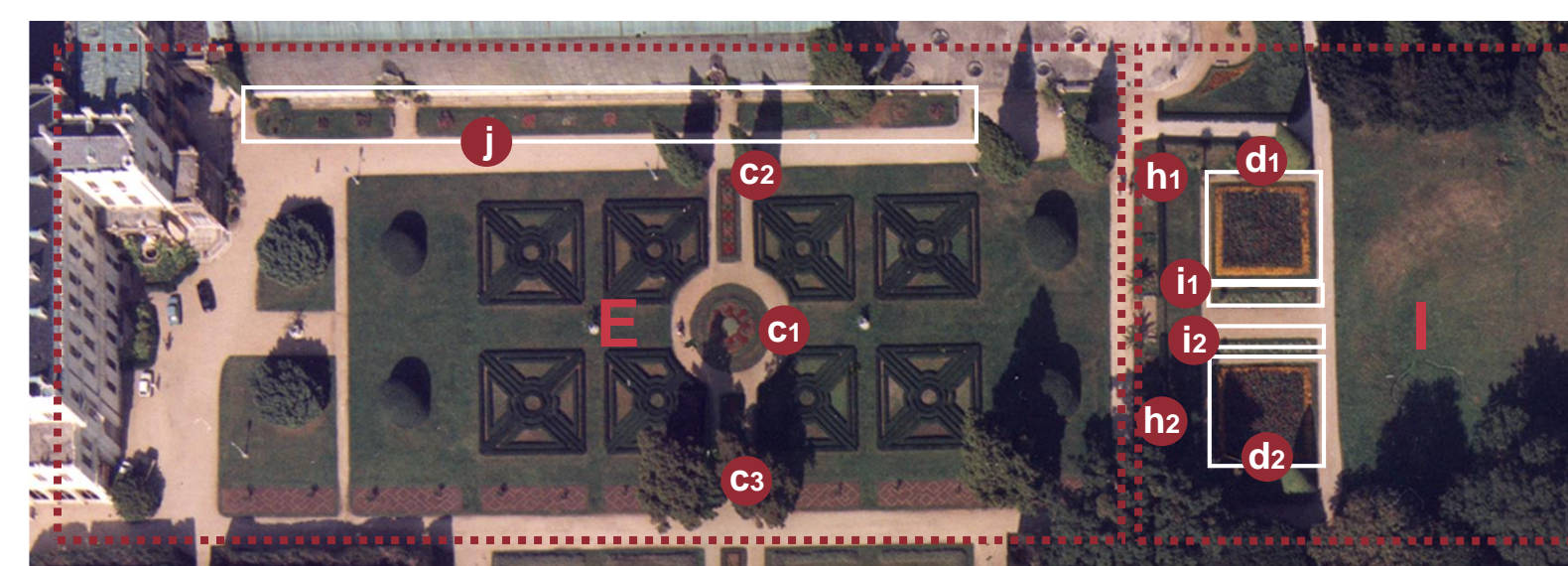
Obr. 7: Letecký snímek 1938. Zdroj: Krejčířik in Kolektiv, 2001.

1947

Ze snímku z roku 1947 je patrné, že z centrálního kruhového záhonu (c1) byla odstraněna již poměrně vzrůstná dřevina, patrná na snímku z roku 1938. Pravděpodobně od zrušení záhonů začal být záhon realizovaný jako každoročně obnovovaný z letniček, společně se záhony (c2) a (c3). Tyto 3 záhony jsou součástí hlavní kompoziční osy formální zahrady směřující od portálu palmového skleníku k Benátské kašně. Je patrné také odstranění dřevin z rohů záhonů (d1) a (d2) v Dolním parteru (I).

Obr. 8: Letecký snímek 1947. Zdroj: Krejčířik in Kolektiv, 2001.

1994

Snímek potvrzuje existenci záhonů (c1) bez centrální dřeviny a záhonů (c2) a (c3). Rovněž dokládá existenci záhonů (d1) a (d2) s výrazně pozměněným způsobem osazení než dokládají historické plány. Záhony v podobě opakujících se čtverců (j), (h) se navíc objevují v travnatém pásu před skleníkem a v travnatém pásu na východní straně Parteru (E). Jako každoročně obnovované výsadby jsou řešeny i dva podélné záhony (i1, i2) na Dolním parteru (I).

Obr. 9: Letecký snímek 1994. Zdroj: Krejčířik in Kolektiv, 2001.

NÁZEV	ANALÝZA KOMPOZICE A POUŽITÍ KVĚTINOVÝCH PRVKŮ V MODELOVÝCH OBJEKTECH PAMÁTEK ZAHRADNÍHO UMĚNÍ: ZÁMECKÁ ZAHRADA, LEDNICE SPECIALIZOVANÁ MAPA S ODBORNÝM OBSAHEM		
ZPRACOVATEL	Ústav biotechniky zeleně, Zahradnická fakulta, Mendelova univerzita v Brně, Valtická 337, 691 44 Lednice	DATUM	07/2020
ŘEŠITEL PROJEKTU	Ing. Jiří Martinek, Ph.D.	FORMÁT	8 x A4
AUTOR	doc. Ing. Taliana Kutková, CSc. Ing. Kristýna Klasová, Ph.D.	MĚŘÍTKO	poměrové
GRAFICKÉ ZPRACOVÁNÍ	Ing. Kristýna Klasová, Ph.D.	ČÍSLO VYKRESU	1/2
Výsledek vznikl na základě podpory při řešení projektu DG18P02OVV007: Opmíněná témata krajinné architektury pro potřeby památkové péče, řešeného v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity v letech 2016 až 2022 (NAKI II), který je financován Ministerstvem kultury ČR.			